

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj:05-05-28145/19 ZJ
Sarajevo,04.10.2019.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
- OVDJE -
n/r Elmedin Konaković, predsjedavajući

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničku inicijativu

Zastupnica Skupštine Kantona Sarajevo Nejra Dizdarević, je na Dvanaestoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 24.07.2019. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori" u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo, postavila slijedeću zastupničku inicijativu:

„Podnosim inicijativu Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo da u okviru dnevnog reda iduće 13. redovne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo uvrsti tačku dnevnog reda o aerozagađenju, na kojoj će biti razmatrane dosadašnje poduzete aktivnosti po pitanju aerozagađenja, te kratkoročne aktivnosti koje se mogu poduzeti do nastupanja zimskog perioda kako bi spremnije dočekali period aerozagađenja i tako zaštitili zdravlje građana Kantona Sarajevo.“

ODGOVOR:

Skupština Kantona Sarajevo je 05.12.2018.godine održala Tematsku sjednicu o kvalitetu zraka u Kantonu Sarajevo. U skladu sa zaključcima sa sjednice, pripremljene su i dostavljene poslanicima Mjere za poboljšanje kvaliteta zraka, te Prijedlog izmjena zakona i drugih propisa koji su u nadležnosti BiH, F BiH i Kantona Sarajevo, a koje bi doprinijele prevazilaženju nezadovoljavajućeg stanja tokom zimskog perioda.

Ministarstvo je, odgovarajući na poslanička pitanja, u više navrata izvještavalo o realizaciji pomenutih mjera, kao i o aktivnostima koje kontinuirano preduzima. U odnosu na odgovor upućen zastupnici 13.05.2019.godine o ovoj temi, dodatno navodimo slijedeće:

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

1. Pripremljen je novi Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo, kako bi mjere bile efikasnije i Plan djelotvorniji. Nacrt plana je 24.09.2019.godine upućen na davanje mišljenja subjektima predviđenim za implementaciju istog.
2. Vrš se aktivnosti na izmjenama i dopunama Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo.
3. Vlada Kantona Sarajevo je dana 05.09.2019. godine usvojila "Studiju izvodljivosti o proširenju i unaprijeđenju sistema daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo", koja je usklađena sa strateškim dokumentima Kantona Sarajevo i treba doprinijeti postizanju ciljeva zaštite okoliša utvrđenih u Kantonalnom planu zaštite okoliša, prevashodno u oblasti upravljanja kvalitetom zraka. S tim u vezi, glavni cilj Studije je podrška Kantonu u preduzimanju aktivnosti za smanjenje zagađenja zraka kroz proširenje i unaprijeđenje postojećeg sistema daljinskog grijanja što će omogućiti prije svega smanjenje broja pojedinačnih ložišta, bolje praćenje i kontrolu kompletnog sistema daljinskog grijanja, smanjenje ukupnih emisija CO₂ za 10%, SO₂ za 14% i emisija PM₁₀ za 10% u odnosu na postojeće stanje, zatim bolje provođenje mjera povećanja energijske efikasnosti i dr. U tom smislu, Ministarstvo je u Budžetu za 2020. godinu predložilo novu poziciju koja se tiče implementacije predmetne Studije.
4. Prema Sporazumu sa KJKP „Rad“-om završen je tender za nabavku otopine kalcijum hlorida (CaCl₂) u iznosu od 100.000 KM, koja će se koristiti kao posipni materijal u zimskom periodu na glavnim saobraćajnicama u Sarajevu umjesto standardne mješavine soli i pijeska. CaCl₂ ima sposobnost vezivanja čestica prašine i njeno obaranje.
5. Kanton Sarajevo postao je dio BreathLife globalne kampanje za čist zrak prihvaćanjem poziva Sekretarijata Koalicije za klimu i čist zrak. Na taj način Sarajevo se pridružilo ostalim gradovima koji prepoznaju zagađenje zraka kao jedan od najvećih zdravstvenih i ekoloških rizika, kao i potrebu za implementacijom efikasnijih aktivnosti u funkciji poboljšanja kvalitete zdravlja i okoliša u cjelosti. U okviru kampanje posredstvom UNEP-a Kantonu Sarajevo, kao pridruženom članu BreathLife kampanje, pružiće se finansijska podrška za, između ostalog, redizajniranje i promociju web stranice monitoringa kvaliteta zraka: <https://www.kvalitetzraka.ba/>, javno promovisanje kampanje i edukaciju građana o uticaju zagađenja zraka na zdravlje ljudi putem panoa, plakata, reklama i sl.
6. U cilju unapređenja monitoringa kvaliteta zraka, u saradnji sa Švedskom ambasadam u Sarajevu obezbijedena je finansijska podrška Mašinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu u visini od 300.000 KM za nabavku opreme kojom će se omogućiti simultana mjerenja vertikalnih profila temperature i koncentracija lebdećih čestica, mjerenja inovativnim mobilnim sensorima na tlu sa visokom vremenskom i prostornom rezolucijom, te kompjutersko modeliranje sa realnim ulaznim podacima.
7. Ministarstvo ostvaruje saradnju sa Zavodom za planiranje razvoja Kantona Sarajevo na stvaranju potrebnih preduslova za stavljanje u funkciju informatičkog programa, kojim će se omogućiti procjenjivanje i stručno sagledavanje uticaja postojećih i novih pogona i postrojenja na stanje kvaliteta zraka. U završnoj fazi je realizacija Ugovora o izradi metodologije za ocjenu uticaja na kvalitet zraka za nove zahvate u prostoru za potrebe Zavoda.

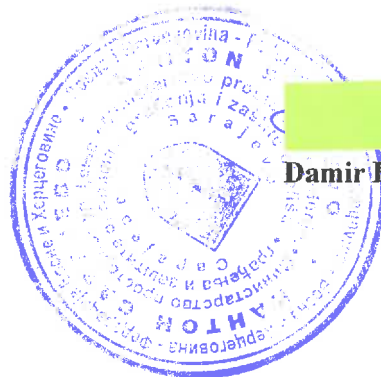

8. Nastavljena je saradnja i sa Švedskom razvojnom agencijom SIDA i Švedskom ambasadam, koje pružaju veliku podršku unaprijeđenju stanja u oblasti procjene i upravljanja kvalitetom zraka u BiH. Uz finansijsku pomoć ambasade, te stručnu pomoć Švedske agencije za okoliš, biće urađena Studija porijekla emisija u zrak za Kanton Sarajevo, kao i Registar zagađivača. Prilikom posjete švedskih partnera 19.09.2019.godine dogovorene su sve aktivnosti koje će se provoditi u okviru projekta, način razmjene informacija i dinamika rada.
9. Nastavljena je saradnja sa EBRD-om, koji finansira izradu Studije zračnih koridora za provjetravanje sarajevske kotline i uticaja visoke gradnje na kvalitet zraka u Kantonu Sarajevo. Rezultati Studije će biti integrisani u Odluku o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka. 01.10.2019.godine obavljena je prezentacija Studije i stručna rasprava.
10. Proveden je Javni poziv za prikupljanje prijava za provođenje projekata energijske efikasnosti stambenih objekata u saradnji sa SERDA-om. Podsjećamo, radi se o projektu u funkciji smanjenja potrošnje energije i emisija u zrak od grijanja, a koji podrazumijeva grant sredstva za fizička lica u iznosu od 45% ukoliko se opredijele za utopljanje vlastitih objekata. Na poziv se prijavilo 380 zainteresovanih, a 293 su ispunila sve uslove. U skladu sa raspoloživim sredstvima, u toku je odabir izrađivača projektne dokumentacije i energetskih audita za 120 korisnika.
11. Kada je u pitanju Projekat "Zeleni ekonomski razvoj", koji Kanton Sarajevo putem ovog Ministarstva implementira u saradnji sa UNDP-ijem od 2015. godine, ističemo da su u tekućoj godini obezbijedena sredstva za obnovu ukupno 39 javnih objekata. Sve aktivnosti se, kao i dosad, implementiraju putem UNDP-ija, a sredstva su obezbijedili Vlada Kantona i ovo Ministarstvo, Vlada Švedske (grant sredstva), ostala resorna kantonalna ministarstva, javni objekti, te općine na čijim teritorijama se isti i nalaze. Energijska obnova objekata iz javnog sektora odnosi se, između ostalog, na zamjenu dotrajale i energetske neefikasne vanjske stolarije, radove na kotlovnica i grijnim tijelima, termoizolaciju vanjskih zidova i krovova objekata, priključenje objekata na sistem daljinskog grijanja i dr.
12. Dana 18.07.2019. godine Vlada Kantona Sarajevo usvojila je projekat "Energijska efikasnost u javnim objektima Kantona Sarajevo", čija bi se realizacija finansirala iz sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), u procijenjenoj vrijednosti od 10 miliona Eura (ekv. 19.558.300 KM), od čega su 8 miliona Eura kreditna sredstva, a 2 miliona Eura grant sredstva. Projektom će biti obuhvaćena energijska sanacija ukupno 40 javnih objekata u Kantonu iz oblasti zdravstva, obrazovanja, rada i socijalne politike, te unutrašnjih poslova. Prethodno je početkom jula 2019. godine potpisano Mandatno pismo između Premijera Kantona Sarajevo i direktora EBRD-a. Nakon donošenja zaključka Vlade, ovo Ministarstvo je uputilo Ministarstvu finansija Inicijativu za zaduženje za realizaciju predmetnog projekta, na dalju proceduru. Očekivanja su, da će realizacija aktivnosti na utopljanju javnih objekata otpočeti u narednoj građevinskoj sezoni.
13. U funkciji prečišćavanja zraka (prevashodno kroz sadnju stabala u funkciji apsorpcije čvrstih čestica PM_{10}) i generalno unaprijeđenju stanja zelenila na području Kantona Sarajevo, ovo Ministarstvo je dana 19.09.2019. godine sa KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo potpisalo Sporazum o saradnji na realizaciji Inicijative za sanaciju i uređenje degradiranih zemljišta i javnih zelenih površina na području Kantona Sarajevo. U toku su aktivnosti na izboru lokacija na kojima će se izvršiti radovi i sadnja stabala u dogovoru sa lokalnim zajednicama.

14. JU Zavod za javno zdravstvo pokrenuo je postupak javne nabavke opreme za poboljšanje monitoringa kvaliteta zraka nakon što je Vlada Kantona Sarajevo dana 05.09.2019. godine donijela Odluku o zaduženju Kantona za kredit za te namjene, u vrijednosti od 400.000,00 KM. Planirana je nabavka analizatora, a svrha je mjerenje lako isparljivih organskih supstanci, sumpor-vodika, merkaptana, mirisa i to na lokacijama RCUO Smiljevići i Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda Butila. Uz to, biće nabavljen uređaj za mjerenje udjela vrste ugljika u odnosu na to da li potiče iz saobraćaja ili sagorijevanjem drveta. Zbog provjere efikasnosti poduzetih mjera za smanjenje emisija biće nabavljen, između ostalog, i analizator za mjerenje sumpor-vodika na području Općine Ilidža radi dobijanja kontinuiranih podataka o stanju zagađenosti iz prirodnih izvora, tzv. sumpornih vrela. Nakon toga moći će se poduzimati mjere za neutralizaciju, s obzirom da ovaj polutant može predstavljati rizik po zdravlje ljudi. Nabavka dodatne opreme će mobilnoj stanici omogućiti vršenje mjerenja i u općinama u kojima nije uspostavljen kontinuirani monitoring, kao što su Hadžići, Vogošća, Novo Sarajevo.
15. U oblasti monitoringa kvaliteta zraka, izvršena je nabavka i instalacija novog servera za prikupljanje podataka sa kantonalnih automatskih stanica za monitoring kvaliteta zraka, koji će omogućiti kvalitetniji prikaz prosječnih satnih vrijednosti zagađujućih materija u zraku na web stranici monitoringa <http://kvalitetzraka.ba>.
16. U toku je proces kalibracije analizatora za monitoring kvaliteta zraka u skladu sa ISO standardima, kao i nabavka rezervnih dijelova za stanice, koju obezbjeđuje Ministarstvo iz sredstava Budžeta.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da su prema Programu rada Skupštine za 2019.godinu u pripremi izmjene i dopune Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka, cijenimo da će to biti prilika da se šire diskutuje o predmetnoj tematici.

Damir Filipović, MA prava

Dostaviti:

- Naslovu
- Stručna služba Vlade (na znanje)
- Evidencija
- Arhiva

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

